

بررسی شیوع و خصوصیات موارد جرائم جنسی در مراجعین زن ارجاع شده به سازمان پزشکی قانونی کشور «واحد تهران - مرکز» در نیمه دوم سال ۱۳۷۸

دکتر حسن توفیقی

استاد گروه پزشکی قانونی دانشگاه علوم پزشکی تهران

دکتر فریبا موسوی پور

متخصص زنان و زایمان و کارشناس بخش معاینات زنان سازمان پزشکی قانونی کشور

دکتر زهرا نعمت الهی

متخصص پزشکی قانونی

با کمال تاسف و تالم با خبر شدیم سرکار خانم دکتر زهرا نعمت الهی بدنبال بیماری دارفانی را وداع گفتند. ضمن عرض تسلیت و آرزوی اجری جمیل و صبری جزیل برای خانواده و بازماندگان محترم آن مرحومه، امیدواریم چاپ مقاله حاضر که حاصل تلاشهای علمی نامبرده می باشد باعث شادی روح آن مرحومه و تسلی خاطر بازماندگان گردد.

یادش گرامی و روحش قرین شادی باد

چکیده

جرائم جنسی قسمت مهمی از جرائم عمومی را تشکیل داده و امروزه دادگاهها در رسیدگی به این جرائم و بخصوص از لحاظ ارتکاب جرم از همکاری پزشکان قانونی استفاده می کنند. جهت اثبات وقوع تجاوز جنسی از معاینات و بررسیهای آزمایشگاهی استفاده شده و مهمترین قسمت معاینه نیز مشاهده پرده بکارت از نظر باکره بودن یا ازاله بکارت می باشد. در این تحقیق موارد ارجاعی به بخش زنان «واحد تهران - مرکز» پزشکی قانونی در نیمسال دوم سال ۷۸ به عنوان جرائم جنسی از طریق مطالعه، توصیفی - مقطعی، با پر کردن پرسشنامه هایی مورد بررسی قرار گرفته و نتایج به شرح زیر بدست آمد:

در ۲۲۵ نمونه جمع آوری شده از نظر سن، گروه سنی ۱۹ - ۱۰ سال بیشترین موارد را به خود اختصاص داده است. اکثر این افراد تحصیلات در حد راهنمایی داشته و بیکار بوده اند. از نظر اقتصادی در طبقه ضعیف جای داشته و در خانواده های پرجمعیت تربیت یافته بودند. یک سوم این موارد سابقه ارتکاب جرم و بازداشت در زندان داشته و اغلب متعلق به خانواده های از هم گسیخته بودند. ۲۵ درصد این نمونه ها سابقه ابتلا به بیماری روانی و مصرف داروهای روانگردان را ذکر می کردند که این نسبت در بستگان درجه اول آنها کمتر بوده است. ۷۵ درصد این موارد را تهرانیها تشکیل داده و سابقه مصرف سیگار، الکل و مواد مخدر به صورت منفرد یا توأم، در افراد مورد بررسی ۳۲ درصد در پدران آنها ۵۰ درصد در مادران ۱۷/۶۴ درصد و در خواهر یا برادران آنها ۲۱/۷ درصد بوده است. از نظر علائم مثبت، مبنی بر ازاله پرده بکارت یک سوم موارد علائم مثبت داشتند که اکثراً در گروه سنی ۱۹-۱۰ سال بودند. از نظر مقاربت از دبر نیز ۳۰ درصد موارد مثبت یافت شد که در گروه سنی ۱۹-۱۰ سال قرار داشتند. آنچه از کل مطلب استنباط می گردد این است که مجموع عوامل اجتماعی، خانوادگی، روانی، تربیتی و فرهنگی و در بروز جرائم جنسی دخیل بوده که در پیشگیری و ریشه کنی این جرائم باید به آنها توجه کرد.

مقدمه

نتایج

از مجموع ۲۲۵ مورد جمع آوری شده از نظر سنی، گروه سنی ۱۹-۱۰ سال «سنین نوجوانی و بلوغ» بیشترین موارد را به خود اختصاص داده است. اکثر این افراد تحصیلات در حد راهنمایی داشته و بیکار بوده اند. از نظر اقتصادی ۴۰ درصد افراد در طبقه ضعیف اجتماعی جای داشته و در خانواده های پرجمعیت تربیت یافته اند. ۱/۳ این افراد سابقه ارتکاب جرم و بازداشت در زندان را داشته و اغلب متعلق به خانواده های از هم گسیخته بودند «جدائی پدر و مادر (طلاق)». تقریباً ۱/۴ موارد مطالعه شده، سابقه ابتلا به بیماریهای روانی و استفاده از داروهای روانگردان را ذکر می کردند که این نسبت در بستگان درجه اول آنها کمتر بوده است. ۲/۳ افراد مورد مطالعه اهل تهران بودند. سابقه استفاده از سیگار، الکل، مواد مخدر «به صورت منفرد یا مصرف توأم آنها» در افراد مورد مطالعه ۳۲ درصد، در پدران آنها ۵۰ درصد، در مادران نمونه مورد مطالعه ۱۷/۶۴ درصد و در خواهران یا برادران آنها ۲۱/۷ درصد بوده است.

از نظر علائم مثبت مبنی بر ازاله پرده بکارت ۱/۳ موارد علائم مثبت داشتند که اکثراً در گروه سنی ۱۹-۱۰ سال قرار داشتند. از نظر علائم مثبت مبنی بر دبر نیز ۳۰ درصد موارد مثبت بدست آمد که این افراد نیز اکثراً در گروه سنی ۱۹-۱۰ سال قرار داشتند.

بحث و نتیجه گیری

با نگاهی اجمالی می توان به نتایج زیر اشاره کرد: از نظر سنی اکثر این افراد در سنین بلوغ و نوجوانی بوده که این مسئله بیانگر این واقعیت است که سنین بلوغ و نوجوانی از مهمترین دورانه های زندگی افراد می باشد (۲). اگر شخصیت نوجوان قابل انعطاف، قوی و محکم باشد، فشارهای داخلی خود و تغییرات محیطی را بخوبی تحمل کرده و اگر شخصیت ضعیف و شکننده ای داشته باشد، دچار اختلالات هیجانی خواهد گشت. نوجوان منبع سرشاری از نیروست که اگر این نیرو خوب بکار افتاده و در جهت مفید بکار گرفته شود، برای احراز شخصیت و مصالح جامعه ای که بدان تعلق دارد، مفید خواهد بود ولی اگر این نیرو هدایت نشود، هرز رفته و به راههای زیان آور فرد و جامعه سوق داده می شود. از نظر

جرائم جنسی، یکی از مباحث پزشکی قانونی و از مشکلات جوامع متمدن امروزی است. بطور کلی چهار عامل اساسی را در بروز جرائم جنسی دخیل می دانند که عبارتند از: اختلالات روانی، الکل، عوامل هورمونی، عوامل اخلاقی و تربیتی.

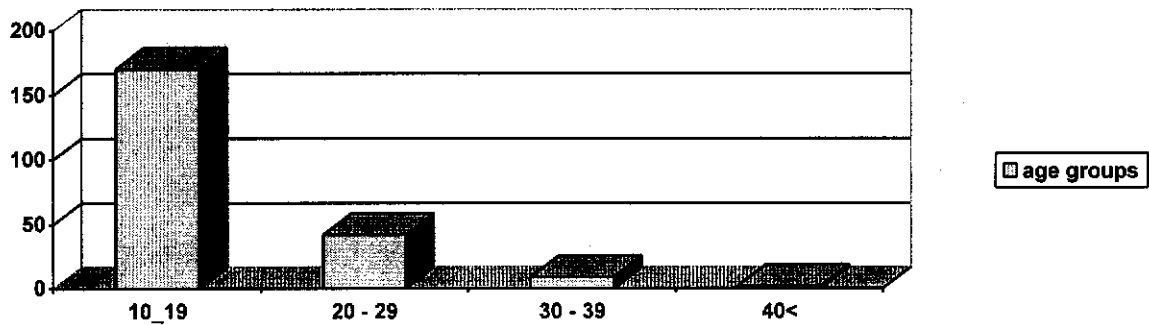
جرائم جنسی را می توان به ۲ دسته تقسیم کرد: اعمال منافی عفت و انحرافات جنسی. اعمال منافی عفت عبارتند از: هتک عفت فردی، هتک عفت عمومی و هتک ناموس. جهت اثبات وقوع تجاوز جنسی از معاینات و بررسیهای آزمایشگاهی استفاده شده و مهمترین قسمت معاینه نیز مشاهده پرده بکارت از جهت باکره بودن یا ازاله بکارت می باشد (۴). از بررسیهای آزمایشگاهی می توان به جستجوی اسپرم در واژن یا رکتوم یا اسید فسفاتاز با منشاء پروستاتی اشاره کرد (۱). مقاربت از مقعد در واقع نوعی انحراف جنسی می باشد که اگر مفعول زن باشد، آن را مقاربت از دبر گویند (۶). مطالعات نشان داده که ۱/۱ از زنان آمریکایی در طول زندگی خود، تحت تجاوز به عنف قرار گرفته و ۵۲ درصد آنان زیر ۱۸ سال بوده اند. از نظر وضعیت تاهل ۷۵ درصد موارد را از افراد مجرد و در درجه دوم افراد متاهل تشکیل داده است (۵). ۳۰-۲۰ درصد افراد با جرائم جنسی دچار عدم تعادل روانی بوده و به خطا کشیده می شوند. میزان ابتلا به جرائم در خانواده های از هم پاشیده ۱۰ درصد بیش از خانواده های پایدار بوده است. بررسی آماری نشان داده که درصد ابتلا به مواد مخدر و الکلیم در افراد با جرائم جنسی بیش از افراد عادی است. در این مطالعه بر آن شدیم که با بررسی متغیرهایی به آماری در این مورد دست یابیم.

روش کار

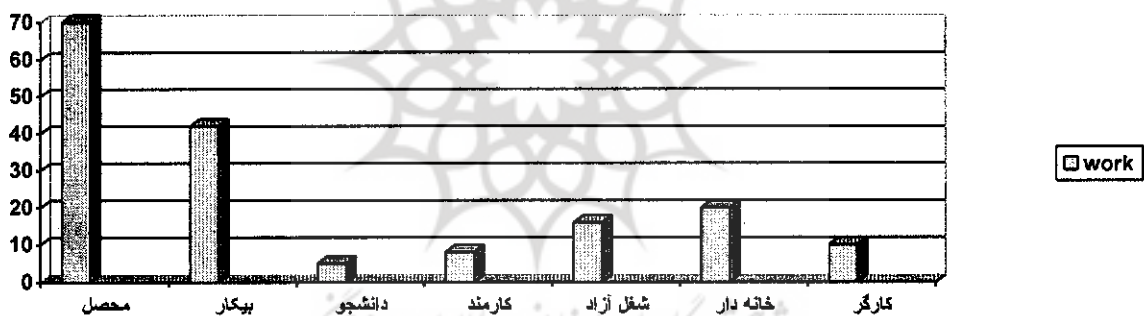
این تحقیق بر روی موارد ارجاع شده به عنوان جرائم جنسی در بخش زنان واحد «تهران - مرکز» سازمان پزشکی قانونی در نیمه دوم سال ۷۸ انجام شده و مطالعه به صورت توصیفی - مقطعی با پرسشنامه هایی که قبلاً توسط نگارنده تهیه شده بود، انجام گرفته و به این افراد اطمینان داده شد که اطلاعات کاملاً محرمانه خواهد ماند.

سیگار الکل و مواد مخدر تماماً عواملی هستند که با جرائم جنسی و وقوع آنها ارتباط تنگاتنگ دارند. در مجموع این مطالعه بین عوامل روانی، اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی، خانوادگی، تربیتی و ارتکاب جرائم جنسی، ارتباط مثبتی را نشان داده که در پیشگیری و ریشه کنی این جرائم در جامعه باید به آن توجه نمود.

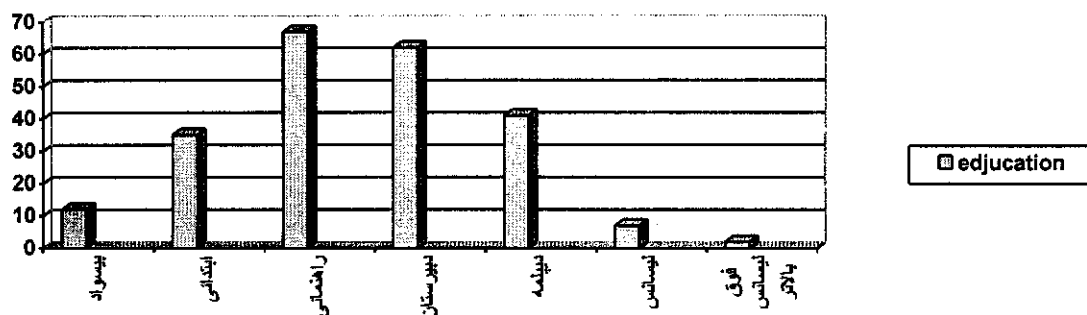
شغلی، اکثر این افراد بیکار بودند که در اینجا لزوم اشتغال به کار، تحصیل و یاد گرفتن حرف گوناگون برای جوانان بارز می گردد. وضعیت اقتصادی ضعیف، تعدد فرزندان در خانواده و فقر عاطفی، کانونهای از هم پاشیده خانوادگی، اختلالات روانی، تاثیر تمدن جدید و شیوه نوین شهر نشینی، مصرف

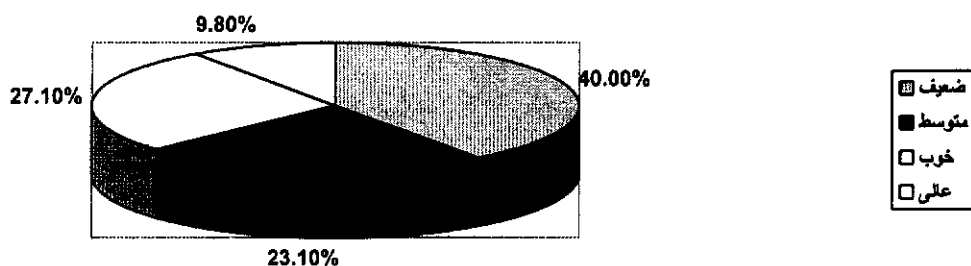
نمودار ۱ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب سن مراجعه

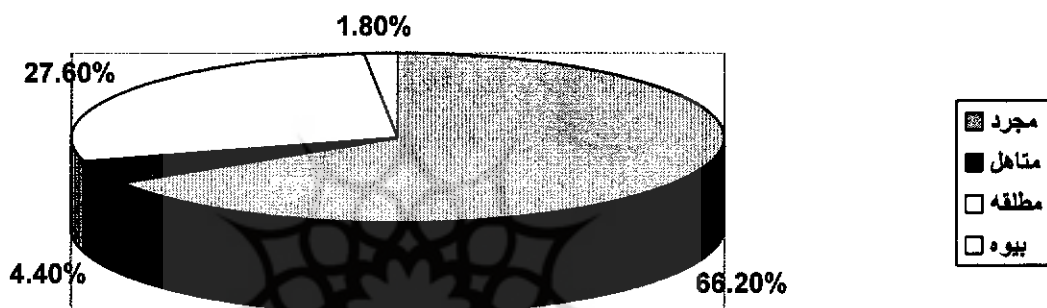
نمودار ۲ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب شغل

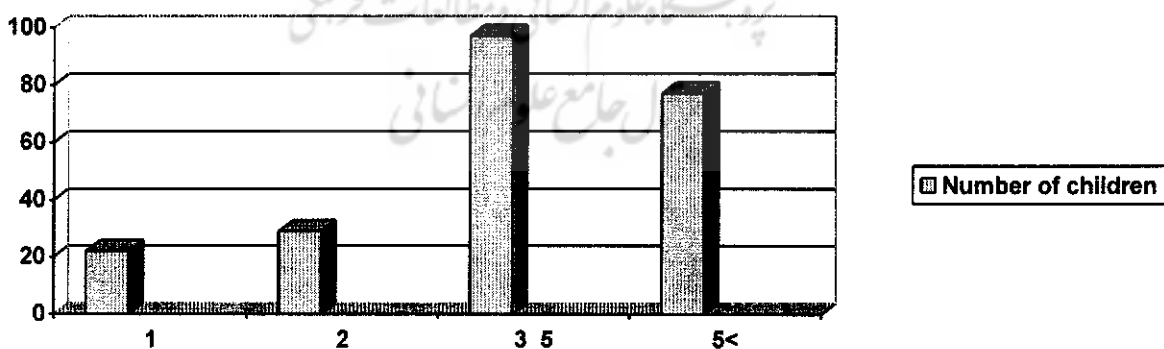
نمودار ۳ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب تحصیلات

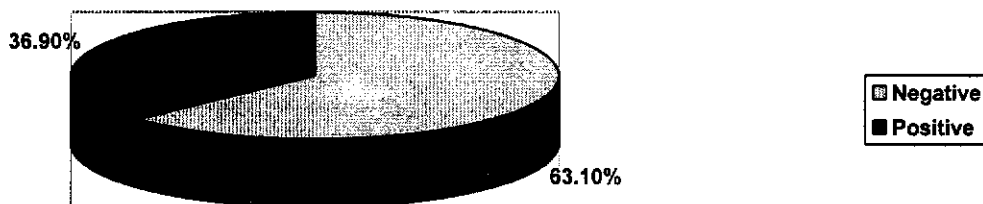
نمودار ۴ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب وضعیت اقتصادی

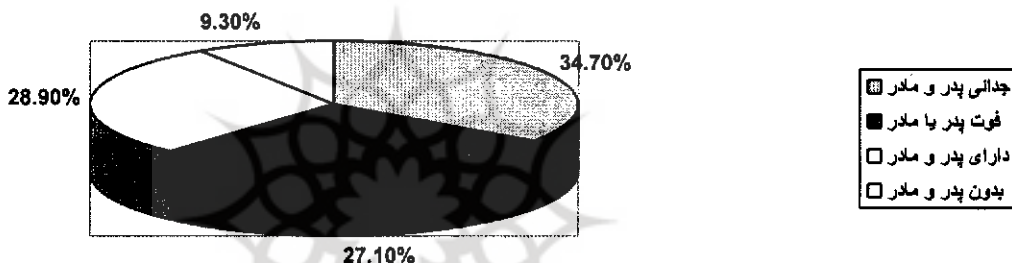
نمودار ۵ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب وضعیت تاهل

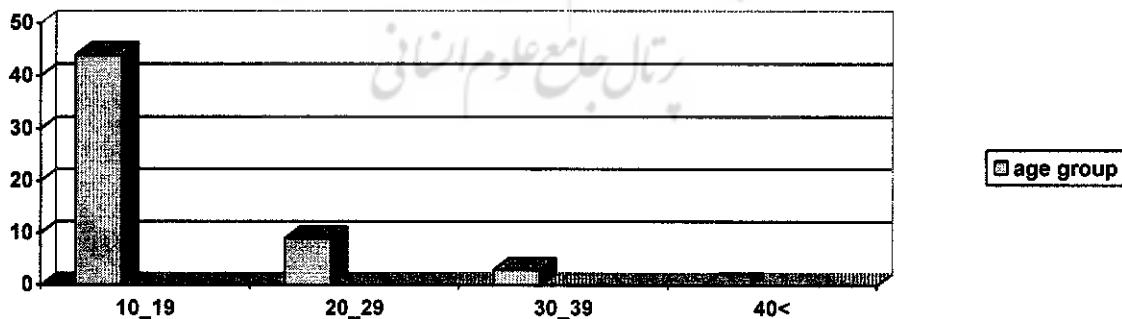
نمودار ۶ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب تعداد فرزندان در خانواده

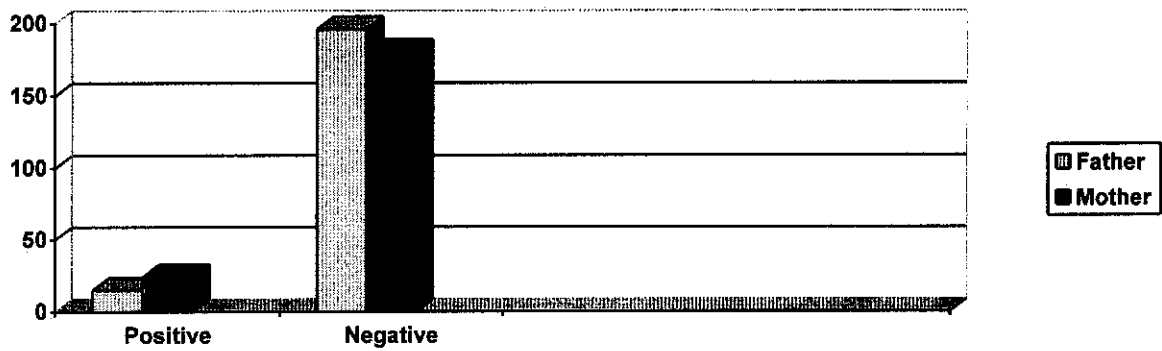
نمودار ۷ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب سابقه ارتکاب جرم و بازداشت در زندان

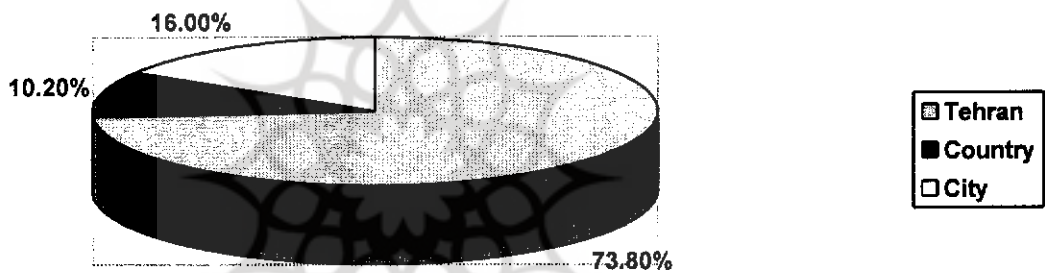
نمودار ۸ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب وضعیت خانوادگی

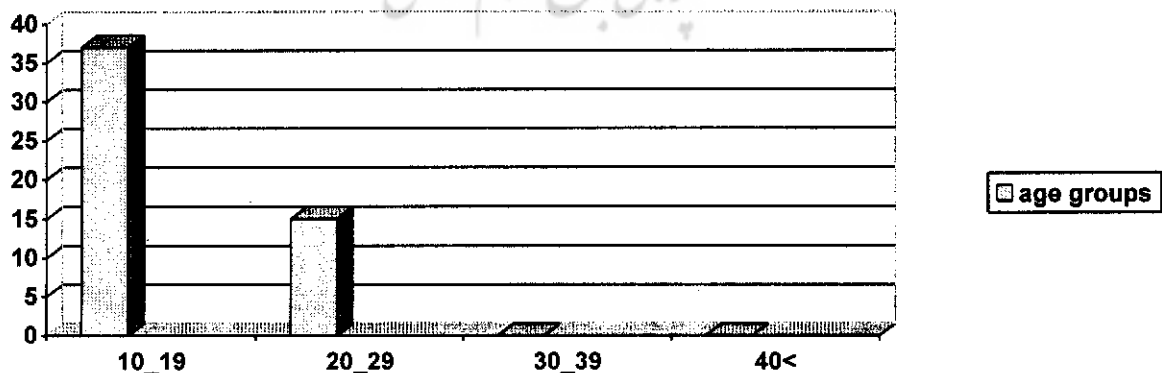
نمودار ۹ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب ابتلا به بیماریهای روانی و مصرف داروهای روانگردان در فرد

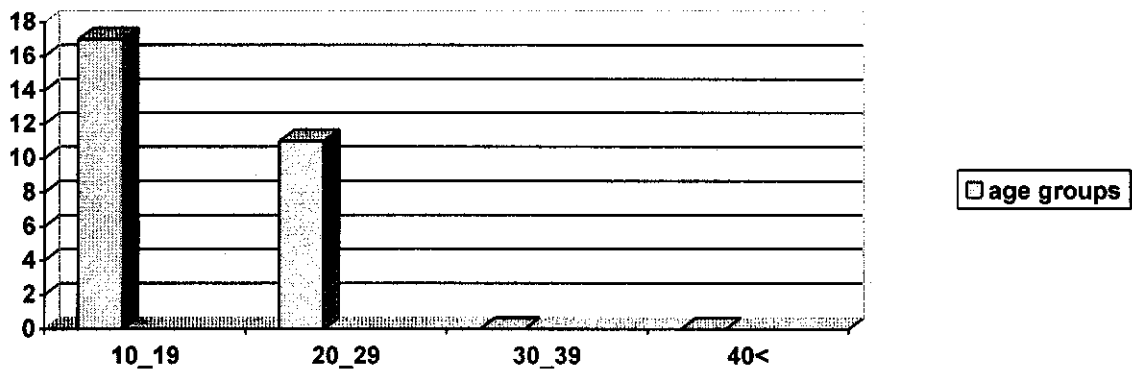
نمودار ۱۰ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب ابتلاء به بیماریهای روانی و مصرف داروهای روانگردان در پدر یا مادر

نمودار ۱۱ - تعیین فراوانی موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز سازمان پزشکی قانونی کشور برحسب اهلیت

نمودار ۱۲ - تعیین فراوانی موارد ازاله پرده بکارت برحسب سن در موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز، پزشکی قانونی کشور

نمودار ۱۳ - تعیین فراوانی موارد مثبت دبر برحسب سن در موارد ارجاعی جرائم جنسی در زنان در نیمه دوم سال ۷۸ واحد تهران مرکز، سازمان پزشکی قانونی کشور

منابع

۱- قضایی، صمد. پزشکی قانونی. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۳.

۲- کی نیا، مهدی. مبانی جرم شناسی. تهران: دانشگاه تهران، ۱۳۷۲.

۳- توفیقی، حسن. برگزیده پزشکی قانونی. تهران: پزشکی قانونی، ۱۳۷۶.

4 _ Knight, B. *Simpson's Forensic Medicine* London: Arnold, 1997.

5 _ Kaplan, h; Saddock B. *Synopsis of psychiatry*. Baltimore: Williams and Wilkins, 1996.

6 _ conchierol; carracedo A; Guitsam F. *Sexual offences Forensic Sci* 1982; 1: 18-28.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
رتال جامع علوم انسانی